

KOMMISSJONENS GJENNOMFØRINGSBESLUTNING (EU) 2022/174**2024/EØS/90/115****av 8. februar 2022****om fastsettelse av at rammereglene som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland, i et begrenset tidsrom er likeverdige i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 648/2012(*)**

EUROPAKOMMISSJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 648/2012 av 4. juli 2012 om OTC-derivater, sentrale motparter og transaksjonsregistre⁽¹⁾, særlig artikkel 25 nr. 6, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Den 29. mars 2017 sendte Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland («Det forente kongerike») underretningen om sin hensikt om å melde seg ut av Unionen i henhold til artikkel 50 i traktaten om Den europeiske union. Den 17. oktober 2019 kom Unionen og Det forente kongerike til enighet om en utmeldingsavtale⁽²⁾, med en revidert protokoll om Irland og Nord-Irland og en revidert politisk erklæring⁽³⁾. I henhold til denne avtalen, og etter at den ble ratifisert av Underhuset i Det forente kongerike, vedtatt av Europaparlamentet og inngått av Rådet, ble Det forente kongerike et tredjeland 1. februar 2020, og unionsretten opphørte å gjelde for og i Det forente kongerike 31. desember 2020.
- 2) Sentral clearing øker gjennomsiktigheten i markedet, reduserer kredittrisikoen og begrenser smitterisikoen i tilfelle av mislighold hos én eller flere deltakere i en sentral motpart. Yting av slike tjenester er derfor avgjørende for å sikre finansiell stabilitet. Dessuten er finansielle instrumenter som cleares av sentrale motparter, også viktige for finansformidlere og deres kunder, f.eks. for å sikre renterisikoer, noe som kan få følger for realøkonomiens virkemåte i Unionen.
- 3) Per 31. desember 2020 var ifølge Den internasjonale oppgjørsbank den utestående nominelle verdien av OTC-derivater på omkring 477 billioner euro på verdensbasis, hvorav rentederivater utgjorde rundt 80 % og valutaderivater nesten 17 %. Mer enn 30 % av alle OTC-derivater er angitt i euro og andre EU-valutaer. Markedet for sentral clearing av OTC-derivater er svært konsentrert, særlig markedet for sentral clearing av OTC-rentederivater angitt i euro, der mer enn 90 % cleares gjennom én sentral motpart etablert i Det forente kongerike.
- 4) I en situasjon der et slikt betydelig volum av finansielle transaksjoner angitt i EU-valutaer cleares gjennom sentrale motparter i Det forente kongerike, skapte Det forente kongerikes utreden fra det indre marked og fra Unionens tilhørende rammeregler for regulering, tilsyn og håndheving i finanssektoren store utfordringer for Unionen og medlemsstaters myndigheter med hensyn til å sikre finansiell stabilitet.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 28 av 9.2.2022, s. 40, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 147/2022 av 29. april 2022 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 61 av 22.9.2022, s. 103.

⁽¹⁾ EUT L 201 av 27.7.2012, s. 1.

⁽²⁾ Avtale om Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irlands utmelding av Den europeiske union og Det europeiske atomenergifellskap (EUT C 384 I av 12.11.2019, s. 1).

⁽³⁾ Politisk erklæring om fastsettelse av rammen for det framtidige forholdet mellom Den europeiske union og Det forente kongerike (EUT C 384 I av 12.11.2019, s. 178).

- 5) For å håndtere mulige risikoer for den finansielle stabiliteten som kan oppstå som følge av en brå forstyrrelse i clearingen av derivater som sentrale motparter i Det forente kongerike utfører for clearingmedlemmer og kunder i Unionen, vedtok Kommisjonen 21. september 2020 gjennomføringsbeslutning (EU) 2020/1308⁽⁴⁾. I nevnte beslutning fastsettes det at rammereglene som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerike, anses som likeverdige med kravene fastsatt i forordning (EU) nr. 648/2012. Nevnte beslutning gjelder bare i et begrenset tidsrom og opphører å gjelde 30. juni 2022.
- 6) Virkningene av Det forente kongerikes utmelding fra Unionen har vært gjenstand for flere kommisjonsmeldinger til Europaparlamentet, Rådet og Den europeiske sentralbank, herunder en melding om fremming av åpenhet, styrke og motstandskraft⁽⁵⁾. I den nevnte meldingen var det en klar forventning om at Unionens clearingmedlemmer bør redusere sine eksponeringer mot og avhengighet av sentrale motparter i Det forente kongerike som er systemviktige for Unionen, særlig OTC-derivateksponeringer angitt i euro og andre EU-valutaer.
- 7) Etter denne meldingen nedsatte Kommisjonen i begynnelsen av 2021 en arbeidsgruppe om muligheter og utfordringer knyttet til overføring av clearing av derivater fra Det forente kongerike til Unionen. Arbeidsgruppen fokuserte på hvordan man kan redusere Unionens overdrevne avhengighet av clearingtjenester fra sentrale motparter etablert i Det forente kongerike, identifisere mulige hindringer for å redusere eksponeringer i sentrale motparter i Det forente kongerike, finne måter å overvinne slike hindringer på og utvikle insentiver for å flytte clearingtjenester til sentrale motparter etablert i Unionen.
- 8) Arbeidsgruppen konkluderte med at visse transaksjoner som cleares gjennom sentrale motparter i Det forente kongerike, ikke kan cleares andre steder på det nåværende tidspunkt, og at det vil være nødvendig med en kombinasjon av ulike tiltak for å utvide Unionens egen clearingkapasitet og redusere EU-markedsdeltakeres overdrevne eksponeringer mot systemviktige sentrale motparter i Det forente kongerike i årene som kommer. I lys av disse diskusjonene er utløpsdatoen for gjennomføringsbeslutning (EU) 2020/1308 satt for tidlig til at Unionens clearingkapasitet kan heves til et tilstrekkelig nivå. Ettersom begrunnelsen for å vedta nevnte beslutning ikke er endret, det vil si å unngå potensielle risikoer for den finansielle stabiliteten i tilfelle av en brå forstyrrelse i EU-clearingmedlemmers tilgang til sentrale motparter i Det forente kongerike, er det derfor nødvendig å vedta denne beslutningen som forlenger, i et begrenset tidsrom, anerkjennelsen av at rammereglene som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerike, er likeverdige med rammereglene fastsatt ved forordning (EU) nr. 648/2012.
- 9) I samsvar med artikkel 25 nr. 6 i forordning (EU) nr. 648/2012 må tre vilkår være oppfylt for å kunne fastslå at et tredjelands rettslige og tilsynsmessige rammer for sentrale motparter med tillatelse der er likeverdige med dem som er fastsatt i nevnte forordning.

⁽⁴⁾ Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2020/1308 av 21. september 2020 om fastsettelse av at rammereglene som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland, i et begrenset tidsrom er likeverdige i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 306 av 21.9.2020, s. 1).

⁽⁵⁾ Kommisjonsmelding av 4. mai 2017 til Europaparlamentet, Rådet og Den europeiske sentralbank, «Responding to challenges for critical financial market infrastructures and further developing the Capital Markets Union» (COM (2017) 225 final), kommisjonsmelding av 19. juli 2018 til Europaparlamentet, Det europeiske råd, Rådet, Den europeiske sentralbank, Den europeiske økonomiske og sosiale komité, Regionkomiteen og Den europeiske investeringsbank, «Preparing for the withdrawal of the United Kingdom from the European Union on 30 March 2019» (COM(2018) 556 final), kommisjonsmelding av 13. november 2018 til Europaparlamentet, Det europeiske råd, Rådet, Den europeiske sentralbank, Den europeiske økonomiske og sosiale komité, Regionkomiteen og Den europeiske investeringsbank, «Preparing for the withdrawal of the United Kingdom from the European Union on 30 March 2019: a Contingency Action Plan» (COM(2018) 880 final) og kommisjonsmelding av 19. januar 2021 til Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske sentralbank, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen, «The European economic and financial system: fostering openness, strength and resilience» (COM(2021) 32 final).

- 10) For det første må de rettslige og tilsynsmessige rammene i et tredjeland sikre at sentrale motparter i det aktuelle tredjelandet oppfyller rettslig bindende krav som er likeverdige med kravene fastsatt i avdeling IV i forordning (EU) nr. 648/2012. Det forente kongerike innarbeidet de relevante bestemmelsene i forordning (EU) nr. 648/2012 i sin nasjonale rett med virkning fra datoen for Det forente kongerikes utmelding fra Unionen⁽⁶⁾, og Det forente kongerikes nasjonale rett kan derfor anses som likeverdig med kravene fastsatt i avdeling IV i forordning (EU) nr. 648/2012.
- 11) For det andre må de rettslige og tilsynsmessige rammene i tredjelandet sikre at sentrale motparter som er etablert i tredjelandet, løpende er underlagt effektivt tilsyn og effektiv håndheving. Fram til og med 31. desember 2020 var sentrale motparter i Det forente kongerike under tilsyn av Bank of England, som fastsatt i Det forente kongerikes nasjonale rett i samsvar med forordning (EU) nr. 648/2012⁽⁷⁾. Som del av innarbeidingen av forordning (EU) nr. 648/2012 i Det forente kongerikes nasjonale rett beholder Bank of England ansvaret for tilsynet med sentrale motparter etter denne datoen, og det forventes ingen betydelige endringer i dette tilsynet.
- 12) For det tredje må de rettslige rammene i tredjelandet sørge for et effektivt, likeverdig system for anerkjennelse av sentrale motparter som har tillatelse i henhold til dette tredjelandets rettssystem. Det forente kongerike har innarbeidet hovedelementene i likeverdighetssystemet i artikkel 25 i forordning (EU) nr. 648/2012 i Det forente kongerikes nasjonale rett. Det forente kongerike har imidlertid innført en ordning med midlertidig anerkjennelse som utsetter vesentlige endringer av forordning (EU) nr. 648/2012 i et tidsrom på minst tre år. Denne ordningen med midlertidig anerkjennelse gir også Bank of England utstrakt skjønnsmyndighet til å trekke tilbake den midlertidige anerkjennelsen, hvilket skaper rettslig usikkerhet for sentrale motparter som er anerkjent i henhold til denne ordningen. Uansett denne usikkerheten kan det tredje vilkåret anses som oppfylt på det nåværende tidspunkt.
- 13) Ettersom de tre vilkårene anses som oppfylt, bør de rettslige og tilsynsmessige rammene i Det forente kongerike, som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerike som allerede var etablert og gitt tillatelse 31. desember 2020, anses som likeverdige med kravene fastsatt i forordning (EU) nr. 648/2012.
- 14) Denne beslutningen bygger på de opplysningene som for øyeblikket er tilgjengelige for Kommisjonen om de rettslige og tilsynsmessige rammene som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerike. Disse rammene bør anses som likeverdige bare i den grad de kravene som gjelder for sentrale motparter i Det forente kongerikes nasjonale rett, opprettholdes, anvendes og håndheves. Anerkjennelsen av likeverdighet kan opprettholdes bare dersom eventuelle framtidige endringer i Det forente kongerikes rettslige og tilsynsmessige rammer ikke har negativ innvirkning på likeverdigheten med hensyn til regulering eller tilsyn, noe som vil gi ulike konkurransevilkår mellom sentrale motparter i Det forente kongerike og sentrale motparter etablert i Unionen eller utsette Unionens finansielle stabilitet for risiko. Ettersom Kommisjonen når som helst kan endre, midlertidig oppheve, revidere eller tilbakekalle denne beslutningen, særlig dersom utviklingen påvirker bedømmelsen av likeverdigheten, er en effektiv utveksling av opplysninger mellom Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA) og Bank of England og en samordning av tilsynsvirksomheten en forutsetning for å opprettholde anerkjennelsen av likeverdighet fram til datoen da denne beslutningen opphører å gjelde.
- 15) Slik utveksling av opplysninger mellom ESMA og Bank of England krever at det innføres omfattende og effektive samarbeidsavtaler i samsvar med artikkel 25 nr. 7 i forordning (EU) nr. 648/2012. Disse samarbeidsavtalene skal sikre proaktiv deling av alle relevante opplysninger med myndighetene nevnt i artikkel 25 nr. 3 i forordning (EU) nr. 648/2012, herunder ESB og de andre medlemmene av Det europeiske system av sentralbanker, med henblikk på rådføring med disse myndighetene om anerkjennelsesstatusen til sentrale motparter i Det forente kongerike eller når disse opplysningene er nødvendige for at myndighetene skal kunne utføre sine tilsynsoppgaver.

⁽⁶⁾ Etter utløpet av overgangsperioden utgjør flere deler av Det forente kongerikes lovgivning de rettslige og tilsynsmessige rammereglene for clearingtjenester i Det forente kongerike. Dette omfatter, men er ikke begrenset til, «European Union (Withdrawal) Act 2018», «Over the Counter Derivatives, Central Counterparties and Trade Repositories (Amendment, etc., and Transitional Provision) (EU Exit) Regulations 2020», «Financial Services (Consequential Amendments) Regulations 2020» og «Financial Services Contracts (Transitional and Saving Provision) (EU Exit) Regulations 2019».

⁽⁷⁾ Del 5 i «Financial Services and Markets Act 2000 (Over the Counter Derivatives, Central Counterparties and Trade Repositories) Regulations 2013».

- 16) De samarbeidsavtalene som opprettes i henhold til artikkel 25 nr. 7 i forordning (EU) nr. 648/2012, skal sikre at ESMA har umiddelbar og løpende tilgang til alle opplysninger, herunder opplysninger som gjør det mulig å vurdere eventuelle vesentlige risikoer, enten direkte eller indirekte, som sentrale motparter i Det forente kongerike utgjør for Unionen eller dens medlemsstater. Samarbeidsavtalene skal angi metoder og prosedyrer for rask utveksling av opplysninger om clearingvirksomheten til sentrale motparter i Det forente kongerike med hensyn til finansielle instrumenter angitt i EU-valutaer, handelsplasser, clearingdeltakere samt datterforetak av kredittinstitusjoner og verdipapirforetak i Unionen, om samvirkingsavtaler med andre sentrale motparter, om egne midler, om mislighetsfonds sammensetning og kalibrering, om marginer, likvide midler og sikkerhetsporteføljer, herunder avkortingskalibreringer, og om stresstester. De skal også angi metoder og prosedyrer for rask underretning om eventuelle endringer som påvirker sentrale motparter i Det forente kongerike eller Det forente kongerikes rettslige og tilsynsmessige rammer som får anvendelse på sentrale motparter i Det forente kongerike, og for rask underretning av ESMA om eventuell utvikling med hensyn til sentrale motparter i Det forente kongerike som kan påvirke penge- og valutapolitikken i Unionen. Bank of England skal også samarbeide nært med Unionens myndigheter i samsvar med artikkel 25 nr. 7. Særlig er det viktig at det er effektive samarbeidsavtaler mellom ESMA og ansvarlige myndigheter i Det forente kongerike med hensyn til samordning av deres tilsynsvirksomhet, herunder prosedyrer for å håndtere eventuelle nødssituasjoner knyttet til anerkjente sentrale motparter i Det forente kongerike som har eller kan ha en negativ innvirkning på markedslivligheten eller stabiliteten i Unionens finansielle system.
- 17) Det forente kongerikes myndigheter forventes å underrette Unionen om alle endringer i Det forente kongerikes rettslige eller tilsynsmessige rammer som påvirker ytingen av clearingtjenester i Det forente kongerike. Kommisjonen skal i samarbeid med ESMA overvåke eventuelle endringer i de rettslige og tilsynsmessige rammene som påvirker ytingen av clearingtjenester i Det forente kongerike, markedsutviklingen og effektiviteten i tilsynssamarbeidet, herunder rask utveksling av opplysninger mellom ESMA og Bank of England. Kommisjonen kan når som helst foreta en gjennomgang dersom utviklingen gjør det nødvendig å revurdere likeverdigheten som er gitt ved denne beslutningen, herunder dersom Det forente kongerikes myndigheter ikke samarbeider effektivt eller ikke gjør det mulig med en effektiv vurdering av risikoen som sentrale motparter i Det forente kongerike utgjør for Unionen eller dens medlemsstater, eller dersom tiltak som treffes av sentrale motparter i Det forente kongerike eller Bank of England, fremmer urimelig og illojal konkurranse.
- 18) Det faktum at Unionens clearingmedlemmer for øyeblikket er altfor avhengige av tjenester fra sentrale motparter i Det forente kongerike, utgjør fortsatt en risiko for den finansielle stabiliteten i Unionen og for overføringen og gjennomføringen av Unionens penge- og valutapolitikk, særlig i tilfelle av stress. Dette ble bekreftet av ESMA's vurdering i desember 2021⁽⁸⁾. I den vurderingen ble det konstatert at tre clearingtjenester levert av sentrale motparter i Det forente kongerike har stor systemviktighet for Unionen eller for én eller flere medlemsstater. Selv om konklusjonen av vurderingen var at kostnadene ved å oppheve anerkjennelsen av disse clearingtjenestene på dette tidspunktet ville være større enn fordelene, pekte den likevel på viktige risikoer og sårbarheter i forbindelse med en fortsatt anerkjennelse av disse clearingtjenestene, særlig i perioder med stress på markedet.
- 19) Som understreket i meldingen om «fremming av åpenhet, styrke og motstandskraft»⁽⁹⁾ bør derfor eksponeringer mot sentrale motparter i Det forente kongerike som er systemviktige for Unionen, særlig OTC-derivateksponeringer angitt i euro og andre EU-valutaer, fortsatt reduseres.
- 20) Varigheten av denne beslutningen bør derfor gi tilstrekkelig tid til å utvide clearingkapasiteten til sentrale motparter i Unionen og til å undersøke hvordan likviditeten i disse sentrale motpartene kan økes og utvalget av clearingløsninger som tilbys gjennom Unionens infrastrukturer, kan utvides, herunder gjennom vedtakelse av reguleringstiltak som kan lette denne prosessen, slik at eksponeringene som Unionens clearingmedlemmer har mot sentrale motparter i Det forente kongerike, kan reduseres betraktelig. Denne beslutningen bør også gi tilstrekkelig tid til gjennomgåelse av Unionens tilsynsmessige rammer for sentrale motparter. Det er derfor hensiktsmessig at denne beslutningen opphører å gjelde tre år etter datoen da den får anvendelse.

⁽⁸⁾ ESMA, vurderingsrapport i henhold til artikkel 25 nr. 2c i EMIR, <https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esma-publishes-results-its-assessment-systemically-important-uk-central>.

⁽⁹⁾ Kommisjonsmelding av 19. januar 2021 til Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske sentralbank, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen, «The European economic and financial system: fostering openness, strength and resilience» (COM(2021) 32 final).

- 21) Denne beslutningen bør tre i kraft så snart som mulig for å sikre rettssikkerheten for clearingmedlemmer og handelsplasser som er etablert i Unionen, innen gjennomføringsbeslutning (EU) 2020/1308 opphører å gjelde. For å unngå forstyrrelser i ESMAs anerkjennelse av sentrale motparter i Det forente kongerike bør den få anvendelse fra dagen etter at gjennomføringsbeslutning (EU) 2020/1308 opphører å gjelde.
- 22) Tiltakene fastsatt i denne beslutningen er i samsvar med uttalelse fra Den europeiske verdipapirkomité.

TRUFFET DENNE BESLUTNINGEN:

Artikkel 1

Ved anvendelse av artikkel 25 i forordning (EU) nr. 648/2012 skal de rettslige og tilsynsmessige rammene i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland som gjelder for sentrale motparter som allerede var etablert og gitt tillatelse i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland 31. desember 2020, anses som likeverdige med kravene fastsatt i forordning (EU) nr. 648/2012.

Artikkel 2

Denne beslutningen trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. juli 2022.

Den opphører å gjelde 30. juni 2025.

Utferdiget i Brussel 8. februar 2022.

For Kommisjonen
Ursula VON DER LEYEN
President